

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po volitvah.

I.

Gospoda pri „Slovenca“ je vsled izida volitve v notranjskih in gorenjskih mestih vsa zamaknjena v rajsko veselje. Ob jednom pa se zavija tudi v železje in težko kopje suče proti nam, češ, od danes naprej vas ne poznamo, vam ne damo nikakega pardona več. Proti vsaki spravi, proti vsakemu kompromisu so; krvoločni so do skrajne meje! To pa je prej kot ne upljiv zadnje številke „Rmskega Katolika“, ki ravno našega „Slovenca“ brez usmiljenja obglavlja. Da bi se dr. Mahnič priklupili, pa ž njim kriče: nikacih kompromisov več! Dobro, ostanite pri tem! Kdo pa bo beračil pri vas za kompromise, mi brez vas lahko živimo, živite pa še vi brez nas! Ali tukaj se ne pravdamo za vse to, tu naj se reši najprej uprašanje, smete li res tako ponosni biti na to zmago in smete li v istini upati, da boste radi te zmage odsle na lastnih nogah stati mogli? Najprej nam dovolite, da vas opozorimo na to, da pri vsaki priliki ne boste imeli dekorovanega svetnika pri rokah, ki bi bil ljub vam in našim Nemcem. Če pa postavite kandidata, ki bi bil ustvarjen po podobi Andreja Kalana, ste lahko prepričani, da bi v notranjskih in gorenjskih mestih sijajno propadel proti dr. Majaronu! O tem nas je prepričal izid zadnje volitve. Če hočete, pa poskusite prihodnjič s takim kandidatom!

Poučljivo je, če se pri tem predočujemo, kako so naši nasprotniki sploh agitovali v posameznih mestih, in kdo je posebej agitoval za nje. Oglejmo si najprej Postojino. Tukaj se je javno pred svetom bratil kandidat katoliško-politične stranke z nemškim „liberalcem“ gospodom dr. Deu-om, ki mu je prignal na volišče najmanj trideset glasov. Da v sili naše katoliško-politično društvo tudi liberalne muhe je, to se je v Postojini pokazalo. Dr. Deu, ki se poti za kandidata našega katoliško-političnega društva, je vsekako podoba, katera se mora na steno pribiti, karakteristična, prekarakteristična tudi za našo nemško stranko, ki se je tako ponižala, da je postala strežaj našemu katoliškemu po-

litičnemu društvu! Tukaj sta se srečali dve duši, jedna druge vredni! Čestitamo na obe strani!

Podajmo se na Vrhniko. Kaj bi bil tam kandidat katoliškega političnega društva opravil, da mu ni priskočil na pomoč slavnoslavni Karleto Obresa? Ta gospod, ki do sedaj še ni ud katoliškega političnega društva, se je na vse kriplje pehal za Vrhnikiški volilci, in pl. Globočnik se mu ima zahvaliti vsaj za dvajset glasov! Mi ne vemo, se li ima katoliško-politično društvo bolj sramovati takih zaveznikov ali pa naša nemška stranka, da ima tako značajne ude! To je gotovo, zadnja volitev v notranjskih in gorenjskih mestih je sijajno dokazala, da naša nemška stranka nikakega vodilnega načela več nema in da tiči — hvala Bogu — v popolnem razpadu! To tolažilno zavest, če drugega ne, smo si pridobili iz te volitve!

Kako se je agitovalo v Idriji? Radi priznamo, da se je to starodavno mesto častno držalo. Naši pesimisti v Idriji niti na deset glasov računali neso. In kako neznatna je večina, katero si je pl. Globočnik priboril in sicer zopet s pomočjo nemškutarjev, katerih je vsaj petnajst zanj glasovalo. Pa niti Nemci bi gospodu pl. Globočniku ne bili pripomogli do zmage, da ni prišel v zadnjem trenutku gospod Srečko Stegnar na površje, da je s svojim uplivom rešil, kar se je rešiti dalo. Radovedni smo, bode li gospod Srečko Stegnar tudi takrat v Idrijo romal, če bode nemškutarska vlada priporočala ubogim knapom nemškutarskega kandidata?

Podajmo se v Kranj. Tu je bil glavni steber pl. Globočnikove kandidature nemškutarski trgovec France Dolenjec. Mož je sicer slovesno obljubil, da ne voli, konečno pa se je vsedel na svojo besedo, ter ni samo volil, temveč je tudi strastno agitiral. Njemu ima kandidat katoliškega političnega društva hvalo dajati vsaj za dvajset glasov. Kranj je znamenit tudi zategadelj, ker je tja odposlala še celo kranjska hranilnica svojega agitatorja, ki je neumorno deloval za pl. Globočnika! V tem mestu je tudi vladni zastopnik javno za pl. Globočnika deloval. Iz gotovega vira vemo, da je nemški okrajni glavar poklical pred vsem davkarja viteza Frankena —

Krškega spomina — ter mu o volitvi povedal svoje mnenje. Vsled tega prišli so vsi davčni uradniki od zadnjega praktikanta do gospoda davkarja k volitvi, in glasovali so vsi za kandidata katoliškega političnega društva. Kako so agitovali drugi gospodje, o tem je bolje, da molčimo!

Kar se tiče Škofje Loke dobil je ondi pl. Globočnik samo deset nemškutarskih glasov. Glavno agitacijo pa je prevzel nunski samostan, ki si je vedel pomagati s svojim ravnokar nakupljenim gradom. Ta grad hočejo matere nune prezidati, in pri tem bodo dobili Loški obrtniki obilo dela. Te obrtnike so dobile matere nune vse na svojo stran, ker so vsakemu, ki se je pričetkom branil pl. Globočnika voliti, zagrožile, da pri „gradu“ niti najmanjšega dela dobil ne bode. Taka agitacija je nekoliko divja, pa je tem uspešnejša, ker je v takih mestecih vsakdanji kruh prva skrb! Loški volilci so torej opravičeni; graja zadeva le tiste, ki s takim orožjem v agitacijo posezajo!

O Trzinu ne bomo mnogo govorili. Ondu dobil je kandidat katoliškega političnega društva vsaj štirideset nemškutarskih glasov. To je tako gotovo, kakor je gotov amen v očenaši. Tu naj še kdo pride, ter naj nam na ušesa trobi, da so volili pl. Globočnika pristni „katoliški“ možje! O gospodu državnem poslancu pl. Globočniku ne vemo, je li ud katoliškega političnega društva ali ne, za gotovo pa vemo, da je dobil večino le po nemškutarjih in prisiljenih uradnikih!

Istotako bilo je v Kamniku. Nemškutarja Fischer in dr. Binder privlekla sta na volišče vsaj dvajset glasov. To je fakt, ki se vsak hip dokazati dá. Če bi pl. Globočnik pristopil v parlamentu k zedinjeni nemški levici, bi se mu ničesar očitati ne moglo, ker ga je nemškutarska klika do zmage privedla! Le mimo grede omenjamo, da je v Kamniku uradništvo pri okrajnem glavarstvu in pri davkarji kakor jeden mož glasovalo za kandidata katoliškega političnega društva. Kaj hočemo govoriti o močeh, ki so to prouzročili! Vsak vé, pri čem smo, čemu bi torej javne reči na široko razkladali?

V Radovljici je vseh dvajset nemškutarjev glasovalo za pl. Globočnika in to z velikim nau-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Volilni valovi so se polegali in izmej razburkanega morja priplavali so na obal naši poslanci, mej njimi pl. Globočnik, kakor da ga je znana Jonasova riba vrgla na kopno. Klerikalni generalni štab, ki je neprestano bil na nogah, ima zopet počitek in je v četrtek zvečer v Poljskih ulicah, v hiši rokodelskih pomočnikov, praznoval svojo zmago. Bili so izredno židane volje, proslavljali so uzornega poslanca Globočnika in brezmejne zasluge posamičnih članov, mej katerimi se lesketajo liki zvezde nepremičnice: Kalan, Šusteršič, Prosenc, Žitnik, dr. Deu iz Postojine, slavni dr. Schaffer iz Ljubljane, Obreza z Vrhnike, trgovec in žganjeprodajalec Dolenc, dekan Mežnarec in kapelan Lavrenčič iz Kranja, Mally iz Trziča in drugi taki in jednaki veleznameniti možje, ki sploh pripadajo zedinjenim klerikalcem in nemškutarjem.

Krasna zveza je to, katera pozivlje narodno stoletje na junaški mejdan. Odrekati se jim ne more čilosti. Čili so morda celo preveč. Kdor po noči, kakor se je dogajalo v Kranji, leta ob jednajsti uri še od hiše do hiše, stiska tu nadobudni vdovi nežno

roko, ondu se na pol razcveteli in zarudeli gospici dobriki ter jej „sub sigillo“ izvabi obljubo, da bode z vsemi možnimi in nemožnimi, ali vsaj ne baš pravičnimi načini uplivala na soproga, brata ali pa sorodnika, ta je čil dovolj. Meni se le čudno zdi, da takih gospodov ni veliko videti sicer. Ali se jim gorečnost za dušni blagor svojih kosmatih in ostrizanih ovčic vzbuja le ob volitvah, „par odre du Mufti“, ali jim pred volitvami in po volitvah njih vest in stanovska dolžnost zaukazuje kolikor toliko nebržnosti?

No, sedaj bili so „urnih krač“. Švigali so sem ter tja, kakor štrigalice in njih upliv na ženska srca in krila bil je tolik, da so n. pr. v Kranji počivale vse kuharice in gospodje, ki so le nekoliko pod „šlapo“, opoludne neso imeli niti obeda, v Škofjiloki pa so nekatere tercijalke začele brusiti burkije, da bi ž njimi pobile vse one „brezverce“, ki se predrznejo nasprotovati „gospodom“.

Bili so zares hudi dnevi. Z lece švigale so strele na liberalni svet, kapelani korteševali so na vse kriplje, lagali in mamili, da se je kar kadilo, vino teklo je z miz, golaš del se je kar na pipo in kmetski volilci že dolgo neso pušili toliko viržink, nego baš o volitvah. Najceneje izbijal je pri tem g. Klun, kajti bil je jednoglasno izvoljen, a

ves njegov račun pri Ferlinci iznašel je par šestec pod pet goldinarjev.

Ko premišljam, kako se je delovalo preteklo dni, obhaja me skoro kurja polt. Takozvani liberalci, ki smo pa še vedno premalo liberalni, da o radikalnosti niti ne govorim, slikali so se vernikom kot pravi pasjeglavci, ves klerikalni stroj je pihal s polnim parom, „subintelligitur“: z lažmi, obrekovanjem in sumničenjem. Za vse to pa gospodje neso dosegli drugega, nego da so pokazali svojo skrajno podlo taktiko in preverili slednjega, da s tacimi življi ni nobenega pogajanja, ker se z licemerstvom in z elementi, katerim ugaja vsako sredstvo, nikdar pajdašili ne bomo. Mi držimo narodni prapor visoko, in čutimo, da ima sedanja zveza nemškutarstva in klerikalizma isti pomen, kakor v Jurčičevem „Tugomeru“.

Hvala Bogu do komolca, da so volitve pri kraju, hvala pa tudi, da je začel pihati topli jug in preganjati zimo, ki nas je toliko časa tlačila nalik klerikalno-nemškutarski mori. Par dnij čutijo se vsaj po dnevu že pomladanske sapice, sneg polagoma gine in ščinkovci in ščinkovke začeli so žvrgoleti že nekoliko dnij pred sv. Gregorijem, ki se v praksi s tičem slika in pričinja takozvano kmetsko spomlad.

šenjem. Istotako, kakor v Kranji, poklical je tudi glavari Kaltenegger davkarja k sebi, ter mu na srce pokladal, kako se ima voliti. Da so potem vsi davčni uradniki, kakor jagode v molku k volitvi prišli, in vsi za kandidata katoliškega političnega društva glasovali, temu se mi prav čisto nič ne čudimo.

Čemu smo vse to navedli? Samo zato, da vidimo, ker se „Slovenec“ sedaj baha, kakor da je s pl. Globočnikom prodrl katoliško-politično društvo. Večja neresnica se še ni nikdar zapisala. Da se volitve neso udeležili naši Nemci, da niso upliвали okrajni glavari, bi bil gospod vladni svetnik sijajno propadel, in naj bi ga bil pred volitvijo sam doktor Mahnič desetkrat blagoslovil. Poskusite kandidovati pristnega „katolika“, pa bomo videli, koliko glasov bode dobil, če so proti njemu prvič duhovščina, drugič vlada, in tretjič nemškutarji. Če je taki koaliciji nasproti dobil kandidat „Slovenskega društva“ 290 glasov, je to manjšina, kakor bi je pl. Globočnik nikdar dosegel ne bil, če neso zanj glasovali nemškutarji in politični uradniki! Iz tega pa izvajamo, da se gospoda pri „Slovencah“ brez potrebe napihuje in da nema najmanjšega uzroka, če udriha po kompromisu! O tem pa prihodnjič!

„Rimskemu katoliku“ namesto odgovora.

„Diligite veritatem, filiam Dei!“

Dr. Mahnič piše v svojem „Rimskem katoliku“ 1890. l., na strani 405. doslovno:

„Zdaj oglejmo si nekaj posameznih točk Lindnerjevega krščanstva!“

Kake pojme ima o veri sploh! Vera mu je nejasen čut, plod razgrete domišljije, katera zanese človeka v svet, ki ima z resničnostjo prav malo skupnega. V duhu, ki je zavzet od verskega čuta, ni treznosti, niti razumnosti. Razume se po tem takem, da vera je le za nevedne, tope ljudi, nikar pa za trezne mislilce. Zatorej pojma vera v isti meri, kakor raste omika. Vera in veda se mej seboj izključujeta. Današnji verski indiferentizem izhaja iz narodno gospodarstvenega napredka, kateri omogočuje, da postaja prijetniše na zemlji! Zato trdi naš filozof, da vera ima le izposojeno moč — die Macht der Religion ist eine erborgte, — moč, katero dobiva od javnega mnenja, od javne zavesti! On je prepričan, da bi zamogla sistema socialnih dolžnosti tudi neodvisna od vere, imeti večji upliv na razvoj človeštva, nego kakorkoli verstvo!

Dr. Lindner pa piše v svoji knjigi „Encyklopädisches Handbuch der Erziehungskunde“, na strani 720. doslovno: „In der Erziehung wirkt die Religion als oberste Autorität, welche durch die Veranstaltungen des religiösen Cultus über alles Irdische gehoben und durch die Beziehung auf Gott als ihren Mittelpunkt gegen jede Abnützung geschützt wird. Diese Autorität ist die Grundlage für die sittliche Lebensführung und für die nachmalige Entwicklung des Charakters, indem sie an der Stelle des unpersönlichen Sittengesetzes und der subjectiven ethischen Werthschätzung die Gebote Gottes, als einer Persönlichkeit stellt, die von

Veseli se človek, ko začuje prvokrat škinkovo petje, naznanilo mladostja. Zato so škinkovci zelo v časih, osobito pa oni, ki znajo „ta dolgo“. Po nekod pa imajo tudi v tem oziru svoje pojme. V Žužemberku škinkovec ni prav nič priljubljen. Na pustni torek je nosil nekdo kletko s črnim škinkovcem okoli in ga ponujal na prodaj za majhen denar. Dasi je našteval vse njegove lastnosti in zatrjeval, da je ta škinkovec že „ta dolgo“ pel, odslavljali so ga vender povsod in niti pred farovžem samim ni našel milosti. Ubogi škinkovec, ki ga nikjer ne marajo! Smili se mi in rad bi mu potresel, če ne družega, vsaj malo soli na rep. No, česar jaz ne morem, storili bodejo morda usmiljeni ljudje v Trebnjem in to je za milosrdnega človeka, kakor sem jaz, tudi tolažba.

V ostalem pa me je postni čas močno vzel. Predpustom bil sem še nekako ponosen, a sedaj vidim, na kako nizkem klinu je velik del človeštva. Dandanes začnejo človek stoprav pri penzionistu in kapelanu. Za njima ni nekoliko kilometrov nikogar, potem še le pride po vrsti ostali svet, kolikor ga je klerikalnega, trejalke z burkljami in nemškutarji s svojim črno-rudeče-žoltim želodom! Lepa tovaršija!

der höchsten Autorität getragen wird. John St. Mill in seinem berühmten Essay „Ueber Religion“ ist allerdings der Ansicht, dass diese Macht der Religion eine erborgte sei, indem sie eigentlich auf den Einfluss der ersten Eindrücke und auf jenen der allgemeinen Anerkennung gewisser Lehren durch die öffentliche Meinung zurückzuführen sei. Er (John St. Mill) behauptet nämlich, dass ein System socialer Pflichten, welches die Menschheit sich aneignen möchte, selbst unabhängig von der Religion, mit demselben Erfolge von Kindheit auf, eingepflanzt werden könnte und diesen Erfolg in viel grösserem Masse haben würde, als irgend eine Lehre ihn gegenwärtig hat.“

„Rimski katolik“ piše na strani 409.:

„Da mu (dr. Lindner-ju) niso tudi redovniki pri srci, se mora pač razumeti samo ob sebi.“

Dr. Lindner pa piše v svoji navedeni knjigi, stran 443.:

„Die Benedictinerklöster waren zur Zeit der Völkerwanderung Zufluchtstätten nicht bloss der Kunst und Wissenschaft, sondern auch der Arbeit und des Gewerbelebens — standen doch ihre Pforten Reichen und Armen, Freien und Knechten, Grossen und Kleinen, Geistlichen und Laien beständig offen. Und so wurden sie in einer Zeit allgemeiner Verwilderung und beständigen Waffengerassels zu eigentlichen Cultur-Mittelpunkten.“

„Die Franciskaner insbesondere waren durch ihre volksthümliche Lehrart, sowie durch die aus ihrem Orden hervorgegangenen neuen Lehrbücher sehr beliebt —“

„Ausser diesen Bettelorden sind noch zu nennen die Prämonstatenser und Cisterzienser, welche besonders in Ostdeutschland für die Cultur thätig waren.“

„Rimski katolik“ trdi na strani 410., da se dr. Lindner klanja Rousseau-ovi teoriji o primitivnem živalskem stanju.

Dr. Lindner pa piše na strani 541.:

„Die Haltlosigkeit dieser Grundansicht wurde schon durch die Philosophen Hegel und Kant aufgedeckt. — Kurz gesagt, die Naturgemässheit als regulatives Princip des menschlichen Verhaltens überhaupt und in der Erziehung insbesondere bezieht sich nur auf die Wahl der Mittel, die der Mensch zur Erreichung seiner Zwecke wählt, keineswegs aber auf diese Zwecke selbst.“

„Stran 748.:

„Rousseau's Irrthümer sind die Folgen seines einseitigen philosophischen Standpunktes.“

„Rimski katolik“ trdi na strani 411., da taji dr. Lindner prostost volje.

Dr. Lindner pa piše na 62. strani:

„Unter allen Gegenständen ästhetischer Werthschätzung ragen die Erscheinungen menschlicher Willensfreiheit unvergleichlich hervor.“

Ravno tako lepo piše dr. Lindner „O krščanstvu“ in ravno tako grdo ga obrekuje dr. Mahnič zaradi tega v svojem „Rimskem katoliku“.

„Rimski katolik“ piše stran 412.:

„Na podlagi te trditve nam pridiga dr. Romih, da duhovnik, ki se ni posebe učil metodike nove šole, je nesposoben za učitelja v narodni šoli. In ker se bogoslovci ne učé metodike v navedenem smislu, sledi, da do danes ni dalo duhovstvo ljudski šoli niti jednega sposobnega učitelja.“

Prosim, naj pogledajo dobrohotni čitatelji, ali se kje v mojem odgovoru nahaja slično, povsem nelogično izvajanje. Morebiti ne bode odveč, ako omenim, da je po mojem predlogu sklenilo o svojem času „Ptujsko učiteljsko društvo“ razpisati nagrado za najboljši spis, ki bi ocenil Slomšek-a kot pedagoga.

V obrambo svojega nekdanjega učitelja, o katerem sem prepričan, da se ni nikedar iz verskih resnic norčeval, navedem še sledeče: „Rimski katolik“ sicer očita na str. 413. dr. Lindner-ju, da se je leta 1869. posmehoval papeževe nezmotljivosti. Posito, non concessio, da je duhovnik, prijatelj dr. Mahničev, nekdanji učenec Lindnerjev, resnico poročal, moral bi vender dr. Mahnič kot promoviran doktor bogoslovja pač vedeti, da se je verska dogma o papeževe nezmotljivosti razglasila še le 18. julija 1870. l.

Komentar o dr. Mahničevi učenosti in o njegovem značaju naj si razsodni čitatelj sam napravi.

S takim človekom je daljša polemika nepotrebnost in brez pomena.

Krško, dne 20. februarja 1891. l.

Dr. Tomaž Romih,
predsednik „Zaveze slov. učit. društev.“

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. marca.

Državnozbornske volitve.

Najvažnejši dogodek zadnjih volilnih dni, po mladočeskem zmagah, je volitev na Dunaji. Onemoglost nemškoliberalne stranke pokazala se je zopet, kakor pri volitvah v kmetskih občinah nižjeavstrijskih. Izvoljeni so nekateri antisemiti, proti katerim je strastno agitovalo liberalno časopisje, kakor n. pr. Schneider, (imenovan Dunajski Catilina) z 3570 glasovi. Dr. Pattal, dr. Gessman. Antisemiti, ki so dozdaj imeli samo dva zastopnika, pridobili so koj prvi dan štiri sedeže, za štiri mandate pa bode ožja volitev jutri, to je: Dr. Lueger, ki je dobil 1677 glasov je v ožji volitvi z Gerhardom z 1099, princ Liechtenstein z 2978 glasovi proti dr. Kronawettru z 2733, profesor Warmuth z 1547 proti liberalcu Wrabetzu z 1522 glasovi in antisemit Hauk z 2686 gl. proti liberalcu Matscheko z 2606. Kakor se vidi imajo vsi štirje liberalni kandidati po manj glasov nego njih nasprotniki in je prav malo upanja, da zmagajo pri ožji volitvi. Od 203 do včeraj znanih volitev je: 66 nemških liberalcev, 32 Poljakov, 28 Mladočehov, 13 Slovencev, 9 Staročehov, 4 Čehi (divjaki), 8 Rusinov, 16 klerikalcev, 1 nemški konservativec, 12 antisemitov, 7 nemških nacionalcev, 2 Rumuna, 1 fevdalec, 1 član srednje stranke velicega posestva.

Jutri voli Tržaška okolica in nekatere trgovinske zbornice. Ne dvomimo, da si bodo Slovenci Tržaške okolice osvetlili lice in podrl s slovensko poštenostjo silno nasprotno agitacijo.

Novovoljeni državni zbor

sešel se bode prve dni bodočega meseca. Adresna debata končala se bode do srede meseca aprila potem se bode predložil budget in pa novi davčni provizorij.

Staročehi v pasivnosti.

Iz Prage se poroča, da so pod predsedstvom Zeithammerja imeli Staročehi shod, na katerem so sklenili, da se popolnoma vzdrže vsake aktivne politike. Staročeska kandidata za kupčijsko zbornico sta odstopila. Pri ožjih volitvah v Pragi so staročeski kandidati (mej njimi tudi dr. Rieger) se odrekli vsaki kandidaturi in se je to prijavilo staročeskim volilcem. Izjava, katero prinašajo staročeski listi, pravi, da češki narod zdaj odobruje drugo politiko, nego je bila ona, katero so trideset let tirali v narodnem delu osiveli možje. Zatorej odstopijo, prepuščajoč novi stranki, naj se poskusi. Izjava izreka nado, da bode narod morda kmalu zopet potreboval pomoči Staročehov. (?)

Krvavi izgredi pri volitvah.

Pri volitvi v mestu Kolomea v Galiciji prišlo je do krvavih izgredov. Jeden židovski volilec bil je zaboden, več židov pa ranjenih. Kmetje hodili so po ulicah in napadali žide ter pobijali okna pri židovskih hišah. Židovske prodajalnice so vse bile zaprte. Voljen je bil dr. Bloch.

Revizija potnih listov.

kakor je bila dozdaj običajna na meji mej Avstro-Ogersko in Srbijo odpade popolnoma od dne 13. t. m. počenši, ker je Dunajsko ministerstvo pri-trdilo predlogom, kateri so bili stavljeni od srbske strani. Na Bosenski meji pa ostanejo v veljavi današnji odnosi.

Vnanje države.

Ministerske spremembe v Rusiji.

Če se sme verovati „Kreuzzeitung“ se bodo godile nekatere spremembe v ruski diplomaciji. Giersa nadomestil bi veleposlanik v Parizu baron Mohrenheim, in veleposlanik knez Lobanov na Dunaji prevzel bi ministerstvo notranjih zadev. Jeli to resnica, ali le brumna nemška želja, pokazalo se bode kmalu.

Rumunski škofje v Makedoniji.

Kar se je posrečilo Bolgarom, to bi zdaj rada dosegla tudi Rumunija, da se namreč nastavijo rumunski škofi v Makedoniji. Kakor se poroča, se v Carigradu baš ne protive tej želji, da se ustanovi rumunska škofija v Makedoniji z rumunskim cerkvenim jezikom. Porta bode že zaradi tega podpirala to željo Rumunije, da postavi protitežo bolgarskim in srbskim prizadevanjem. Bode li pa izvršitev te želje za mir v deželi uspešna, to je jako dvomljivo.

Novo rumunsko ministerstvo

se je predstavilo zbornicama. V obeh zbornicah razglašena ministerijalna izjava pravi, da bode novo ministerstvo glede vnanje politike se držalo istih načel, kakor dozdaj. Senat se je zaključil do srede. V zbornici je bila vsled izjave živahna debata, ter se je izrekla graja novemu kabinetu z 77 proti 69

Dalje v prilogi.

glasom. General Florescu se je izjavil, da bode obvestil kralja o tem sklepu. Zbornica se bode bržkone takoj razpustila.

Francoska zbornica

vsprejela je prvih sedem članov načrta za kredit 6 milijonov frankov, da se zlažajo davki malim posestnikom, poškodovanim po hudej zimi. Finančni minister predlagal je samo 3 milijone. Debata se nadaljuje v ponedeljek.

Novo ministerstvo v Norvegiji

se je sestavilo tako le: Steen, predsedstvo in finance; Rysom, javna dela; Wexelson, pouk; Quam, pravosodje; Konov, notranje zadeve; Holst, deželna bramba. Vsi člani pripadajo liberalni stranki.

Italijanske kolonije v Afriki.

General Menotti Garibaldi podal se je po naročilu italijanske vlade v Masavo, da tam, na lici mesta prouči uprašanje ustanovitve kolonij v Kerenu, Asmari in v bližnjih pokrajinah. Te kolonije imele bi vojaško organizacijo. Grof Antonelli, ki je srečno dovršil svojo misljo pri kralji Meneliku, vrnil se bode skoro v Italijo.

Ustaja v Chile.

Zadnja poročila potrjujejo, da se boj mej posamičnimi strankami bje z veliko krutostjo. Predsednik Balmaceda ima baje 30.000 mož za se.

Dopisi.

Iz Kostanjevice 4. marca. [Izv. dop.]

Ljudsko števljenje ali, lepše rečeno, popisovanje je končano! Marsikateri vzdih se je porajal v prsih narodnjaka — poštenjaka, naj si že bode glede nesrečnega občevalnega jezika ali pa glede omahljivih narodnjakov, narodnih in potuhnjencev in končno glede nezanesljivih ljudskih številarjev ali bolj imenitno rečeno „komisarjev“!

Tudi z vso pravico! Kajti marsikdo je v popisni poli upisan za Nemca, akoravno je trd Slovenec in nemške govornice niti besedice ne razume! Osobito velike nepravilnosti so se nam dogajale na jezikovnih mejah in nič manjši ne tudi tu ter tam v osrčju naših pokrajin! Kaj zanimivo bi bilo, če bi se vse nepostavnosti vestno nabrale in do pičice obelodanile! To bi bila lepa podoba, katera bi nam kazala, kako se tu pa tam trguje s Slovenci, kako se narodni dobrikovci čez noč pretopé v pristne Nemce; kako se slovenski hlapci in dekle pretvarjajo v nemške Mihelue in Uršelne itd. Angleška mašina, ki iz starih dela mlade, je proti eskamotaciji pri popisovanju prava pravcata ničla!

Toda v našem sodnem okraji pa upam, da se je popisovanje postavno in pravično vršilo, ker smo imeli za komisarje same domačince!

Sicer bi ne bilo nemogoče, da so tudi ti domači komisarji kakšno „tajč-pokveko“ upisali za pristnega Nemca, misleč si, „i kaj pa je za to, če je jeden več ali manj!“

Da se pa o njih zanesljivosti lahko dvomi, kaže že to, ker so vse popisne pole izpolnjevali nemški, meneč, „slovenski natisnen tekst je le bolj za parado in pa gospod šef so nam tako naročili, da bo vse bolj gladko!“ O ti presneta gladkost, blagrovan izrodek političnih Slovencev!

Pa, kakor se govori, so ti naši domači komisarji šli baje še nekoliko naprej, bržkone „par ordre de Mufti!“ Oni so neki vse od nekaterikov slovenski izpolnjene pole uničili in mesto njih napravili nove, v katerih so dotične rubrike izpolnili z blaženo nemščino! No, če je to resnično, potem bomo pa te gospode o svojem času z imenom povabili na „likof!“ Tako početje je nepostavno in dotična oblastva mi bodo še hvalo vedela, da se nepostavnosti objavijo. O tem se hočemo torej še bolj vestno informovati in še le potem pisati več. Res, da je marsikaj odpustljivo radi tega prepetega zasluzka in kruhka, a tako daleč se pa vender le ne smemo spozabiti, da bi za ubogi groš, za nasmehljaj službodajnika teptali po svojih narodnih svetinjah!

Narodu slovenskemu!

V slavnostnih dneh 29. in 30. ržnega cveta leta 1889., ko smo odkrivali spomenik Valentinu Vodniku, začetniku pesniške književnosti slovenske, oglašala se je živeje negoli kdaj misel, da bi se takisto postavil spomenik največjemu pesniškemu geniju, kar jih je doslej rodila zemlja slovenska, pesniku, čegar dela ponosno prištevamo najizbornejšim proizvodom vseh narodov, ljubljencu našemu **Francišku Prešernu!**

Razpravljati ni treba posebe, kaj je Prešeren nam, niti kaj bode zanamcem: ime Pre-

šernovo je z neizbrisnimi črkami zapisano v zlati knjigi pesniškega in obče kulturnega razvoja našega!

Takemu veleumu veličasten spomenik! Za deset let hočemo slaviti stoletnico Prešernovega rojstva — postavimo mu tedaj vidno znamenje, katero še poznih let pričaj domačinu in tujcu o ljubezni in zahvalnosti naši!

Živo uverjen, da bode ta poziv odmeval v vseh srcih slovenskih, katerim je do narodne časti, ukrenil je pomnoženi odbor „Pisateljskega podpornega društva“, da prične nabirati doneske za Prešernov spomenik. S prijazno prošnjo se torej obrača do vseh slavnih društev in zastopov, do slé barnega rodoljuba po deželah slovenskih, izkratka, do vsakogar, komur je drago ime Prešernovo, naj nam z blagovoljnimi doneski pomaga uresničiti častno namero in takó zajedno vredno poravnati dolg slovenskega národa do najboljšega pesnika svojega! Zlasti upamo, da se bodo čitalnice slovenske na besedah in veselicah svojih često in drage volje spominjale spomenika Prešernovega!

Troški bi bili vsekakor znatni, vender je podpisani odbor uverjen, da bode tolikrat izpričana požrtvovalnost slovenska vzmogla potrebno vsoto in omogočila praznovati stoletnico Prešernovo takó, kakor si je lepše ne moremo misliti!

Rojaki slovenski, na delo tedaj! Vsakdo skrbi po svojih močéh, da se o stoletnici Prešernovi vzdigne spomenik, o katerem bomo rekli ponosno, da ga niso postavili posamičniki, nego vesoljni národ naš prvemu pesniku svojemu!

Doneski naj se blagovolijo pošiljati „Pisateljskemu podpornemu društvu“ v Ljubljani.

V Ljubljani, dné 8. svečana 1891. leta.

Dr. Jožef Vošnjak,
predsednik.

Anton Funtek, Simon Rutar,
blagajnik. tajnik.

Fr. Levec. Fr. Orožen. Ivan Tomšič. Audrej Žumer.
odborniki.

Jožef Apih. Anton Aškerc. Anton Bartl. Dr. Karol vitez Bleiweis. Dr. Fr. Celestin. Martin Cilenšek. Jožef Cimperman. Dr. Fr. Detela. Peter Grasselli. Simon Gregorčič. Fr. Hauptmann. Ivan Hribar. Fr. Hubad. Dr. Benjamin Ipavec. Janko Kersnik. Dr. Fr. Kos. Dr. Gregorij Krek. Dr. Ivan Mencinger. Dr. Matija Murko. Ivan Murnik. Vatroslav Oblak. Rajko Perušek. Luka Pintar. Maks Pleteršnik. Dr. Lavrencij Požar. Dr. Tomaž Romih. Ivan Scheinigg. Henrik Schreiner. Andrej Senekovič. Dr. Jakob Sket. Vekoslav Spinčič. Luka Svetec. Jožef Starč. Ivan Steklasa. Jožef Stritar. Dr. Karl Štrekelj. Ivan Šubic. Fr. Šuklje. Dr. Ivan Tavčar. Dr. Pavel Turner. Anton Trstenjak. Matija Valjavec. Fr. Wiesenthaler. Ivan Vrhovec. Dr. Jernej Zupanec.

Domače stvari.

Dr. Fran vitez Miklošič †.

Danes opoludne došla nam je z Dunaja brzojavna vest, da je preteklo noč vsled kapi umrl veleslavni naš rojak gospod dr. Fran vitez Miklošič, umirovljeni profesor slovenskih jezikov, član gospodske zbornice, odlikovan z raznimi redi in član izredno mnogih učenih društev. Kdo in kaj je bil pokojni Miklošič, je čitateljem našim itak znano, ker se je življenje njegovo, kakor vsa njegova dela obširno opisovalo v našem listu, osobito povodom njegove sedemdesetletnice, katero smo dne 2. septembra 1883. l. praznovali v njegovem rojstvenem kraju, v krasnem Ljutomeru, katerim povodom so se obširno ocenjevale ogromne zasluge njegove za slovansko jezikoslovje in za vedo sploh.

Miklošič bil je orjak učenosti, svetovno slaven mož, ki je z vsestransko, fenomenalno učenostjo združeval uprav jekleno delavnost in spisal toliko učenih del in razprav, da se bode ime njegovo vedno svetilo mej učenim svetom. Nedostaje nam prostora, da bi danes spisali obširnejši nekrolog veleslavnemu pokojniku, čegar smrt bode po vseh slovenskih in slovanskih pokrajinah vzbudila globoko žalost. Pridržujemo si torej, da prihodnjič napišemo podrobnejši nekrolog slavnemu pokojniku v spomin.

— (Včerajšnji „Slovenec“) natveza svojim potrpežljivim čitateljem novico, da so se Majaronovi agitatorji trudili dobiti Trziške Nemce na svojo stran. Gosp. dr. Majaron, ki je šele sedaj zopet začel čitati „Slovenca“, pooblašča nas izjavljati, da mu takšen trud njegovih „agitatorjev“ nikakor ni znan in bi mu tudi nikedar ljub ne bil. — Sploh povemo „Slovencu“ to-le: Kadar boste dokazali, da je g. dr. Majaron ali kdo njegovih prijateljev konferiral z drom. Deu-om, dr. Schaffterjem itd., kakor je to storil gosp. pl. Globočnik, potem imate pravico očitati mu nemške glasove (katerih niti dobil ni), prej pa ne!

— (Iz Postojine) se nam piše: „Slovenec“ je zagazil v trditev, da se je tukaj pri nas za dra. Majarona agitiralo z nemško šolo. To pa je jedna izmed tistih kosmatih lažij, s katerimi je glasil Ljubljanskih pobožnjakov sploh postopalo proti kandidatu naših tržanov. Nemške šole mi sploh ne zahtevamo, a najmanj bi je mogli zahtevati od dra. Majarona, čegar načela so nam v tem pogledu prav dobro znana. Možje, ki stoje naši občini na čelu, zbirajo le denar, da bi v trgu postavili veliko šolsko poslopje, da bi Postojina in Notranjci dobili šolo na širši podlagi, nego je sedanja, več nego štirirazredno šolo, ali kako obrtno šolo. Na volilnem shodu dr. Majaronovem je naš velezaslužni sotržan g. Kraigher naglašal te naše težnje in omenil, da bi se na taki višji šoli lahko učil nemški in laški jezik kot učni predmet. Več se o tej stvari ni govorilo ni prej ni slej in zlasti ni se videlo nikomur, da bi agitiral za dra. Majarona, češ, on nam pridobi nemško šolo. To bi bilo sploh jako slabo agitacijsko sredstvo za naše nezavisne tržane, kateri so ravno v četrtek, oddavši svoje glasove za dr. Majarona, pokazali, da so res narodni in zavedni. Nasproti pa bi mi lahko katero rekli o tem, kako je tukajšnji kapelan strašil z „antikristom“, s „smrtnim grehom“, z „velikonočno izpovedjo“, z „velikim zvonom“, katerega bode zviniti pustil i. t. d. — ali gabi se nam v dnu duše, če na takšna sredstva le mislimo!

— (V Ptujski veliki skupini) kmetski volili so 4 okraji: Gornjeradgonski, Ljutomerski, Ormoški in Šmarijski svojega dosedanjega odločnega poslanca dr. Gregorca jednoglasno. Št. Lenartskemu je podobno veselje zabranil nemškutarski Gollob, izvoljen v sv. Trojiškem trgu, Ptujskemu nekov „bauernvereiner“ — ta dva sta glasovala za „kmeta“ Braškota, — Rogaškema pa prisiljen Nemec, ki je volil Foreggerja, ki pa je torej že voljen jednoglasno. — Vseh drugih 348 glasov dobil je dr. Gregorec.

— (Iz Trsta) poizvemo, da je proti Nabergerju silna agitacija. Mej nasprotniki so tudi socijalisti. Borba bode jako huda, vender je upati na zmago.

— (O volitvi v Istri) dobili smo iz prijateljske roke dopis, ki nam jako dobro popisuje žalostne dogodbe, vsled katerih je dr. Laginja propal. Uvidevši, da je večina na naši strani, začeli so lahoni ponujati po 1000 in celo po 1500 gld. za jeden glas. A naši volilni možje, dasi neso v posebno sijajnih gmotnih razmerah, stali so kot skala in odklonili nesramno ponudbo. Na to izmislili so si drugo sredstvo, jako podel manevér. Na primer: Prišel je volilec rekoč: „Jaz sem Peter F.“ Odvrnilo se mu je: „Ti nesi Peter F.“ — Revež je protestoval, a pomagalo mu ni nič, vzeli so mu pravico glasovanja. Tem načinom uničilo so toliko glasov, da se je moralo iz nova glasovati. Mislili so si namreč: Slovanski volilni možje so že odšli z volišč in ne bode jih dovolj. Mi se bomo pa pred svetom lahko ponašali: Glejti, lahko bi jih bili uničili še več, a uničili smo le one glase, ki neso bil v redu. Pri drugi volitvi pa nismo mi krivi, če so vaši volilni možje že odšli. — Naši bili so previdni. Kako pa sedaj? Komisija je zopet uničila dva volilna moža, ki sta zjutraj glasovala. Torej zjutraj pripoznani, popoldne pa ne. Tako uničili so nam 13 volilnih mož (dopoludne v Vodnjanu 2, opoludne v Poreči 9, popoldne v Vodnjanu 2), od italijanske stranke pa nobenega. To postopanje je v nebo kričeče in vsa stvar pride še kje drugej na dan. Ni še govorjenja zadnja beseda in trdno smo prepričani, da je tudi za Slovane v Avstriji še kaj pravice. Odločilna oblastva preiskala bodo stvar in dala nam zadoščenja.

— (Občinski svet Ljubljanski) ima prihodnji torek, 10. t. m., sejo. Dnevni red priobčimo v prihodnji številki.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je darovala slavna posojilnica v Slatini iz svoje letne dividende 15 forintov. Ko beležimo z istinito zahvalo ta domoljubni čin, usojamo si na se opozarjati še onih naših mož pri denarnih zavodih, ki so navajeni posedati za bogatejšimi mizami, kot pa si jo more pogrniti izgledno dobrotvorna posojilnica v Slatini.

Vodstvo

družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Koncert Gerbić) Opozarjamo še jedenkrat domoljubno naše občinstvo na jutranji koncert v redutni dvorani, katerega izborni in zares zanimivi program smo priobčili včeraj. Nepotrebno se nam zdi, pristavljati še kaj, prepričani, da narodno občinstvo predobro pozna gosp. Gerbića vsestransko delavnost in bode tudi pri jutranjem koncertu pokazalo, da jo ve popolnoma ceniti.

— (Klub amaterjev - fotografov v Ljubljani) ima v ponedeljek, dne 9. marca zvečer ob 8. uri svoj mesečni shod v novem klubovem lokalu: Pred škofijo štev. 16, (hiša dr. K. viteza Bleiweis a), l. nadstropje, na levo, druga vrata.

Odbor.

— (Od pevskega zbora „Glasbene Matice“) smo naprošeni objaviti, da pevske vaje niso več ob ponedeljkih in četrtek in ne več ob poludevetih, ampak ob torkih in petkih točno ob osmih in 15 minut zvečer.

— (Društvo za varstvo lova na Kranjskem) Naprošeni smo opozarjati, da so gospodje lovci in prijatelji lova na Kranjskem povabljeni k shodu, ki bode jutri 8. t. m. popoldne ob 4. uri v steklenem salonu gostilne „Pri Zvezdi“ (Ferlinec.)

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) doposlala je nje Goriška ženska podružnica obično letno poročilo, pišeč v uvodu tako-le: „Goriške Slovenke smo lahko ponosne na svojo podružnico in nje razvitek. . . Rastoče število družbenic kaže, da se za podružnico vnamajo dan za dnevom nova srca. . . Malenkostna svotica, katero izda posamična letnica, je pa naložena na visoke obresti v prid mladine, katera bi se brez pomoči odtujila materinščini, ter zapadla italijanstvu. Taki izneverjenci, kateri se že v mladosti navzamejo zaničevanja do slovenščine, in v njih srcih je že zgodaj zatrt slednji blagi čut, taki so v poznih letih najhujši sovražniki Slovencev.“ Zatorej menijo trudoljubive Slovenke ob Soči, da je njih trud, ki so ga imele pridobivajoč svoji podružnici novih močij, obilo povrnen v sami zavesti, da se dela za sveto stvar, ter v nadeji, da se iz onih malih, po družbi sv. Cirila in Metoda podpiranih otročičev „razvijó čvrsti sinovi in hčere, zvesti majki Slavi in mogočni Avstriji!“ — Kar se tiče požrtovalnega delovanja napominane Goriške podružnice sv. Cir. in Met., povzamemo iz poročila mej drugim še to, da se je pri „Božičnici“ otroških vrtecev v Pevmi in Podgori deloma od prebitka pri „Veliki Besedi“, prirejeni dne 9. nov. 1890 v korist omenjenim vrtecem, deloma s pomočjo blagodušnih darovateljev razdelilo mej otroke: 50 kosov oblek za dečke in deklice, 58 predpasnikov, 9 spodnjih kril, 10 kap in klobukov, 54 žepnih rutic, 11 volnenih rut, 27 dvojic zapestnic, 18 dv. rokavic, 60 dv. nogavic, 34 dv. črevljev — skupaj 331 kosov. Bistveni del poročila završujejo besede: „Skrbimo torej za otročiče v naših, z velikim trudom ustanovljenih zabaviščih, vrtec in šolah, kjer se otroci v svojem jeziku na katoliški podlagi izobrazujejo, ter tako ohranijo našemu narodu. Dal Bog, da bi ves trud posameznikov obrodil stoteren sad v prid milemu našemu narodu! Bog pomози!“ Kličeč takisto, postavljamo mi vrle Goriške Slovenke našemu ostalemu ženskemu slovenskemu svetu v izgled in posnemo!

Vodstvo

družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Ljudska štetev v Avstriji.) Po časnikih izkazih centralne komisije bilo je 31. decembra 1890. v Avstriji 22.835.261 prebivalcev, torej se je število pomnožilo proti l. 1880. za 1.691.017 ali za 7.6%. Akoravno narastek ni baš velik, je vendar ugoden simpton, da se prebivalstvo v nobeni kronovini ni zmanjšalo.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri včerajšnji tajni obravnavi, ki je trajala s poludanskim presledkom od 9. ure zjutraj do 1/2 8. ure zvečer, bila je zatožena Julija Jurman, učiteljica na Črnomvrhu, da je zakrivila detomor. Porotniki zanikali so krivdo s 6 proti 6 glasom, in zatoženka bila je oproščena. K obravnavi in k razsodbi, ki se

je proglasila proti 8. uri zvečer, prvrlo je na stotine občinstva, v prvi vrsti kriminaldoktorji in cela kopa nedorašlih dečkov, ki bi bili radi poslušali zanimivo obravnavo. Prav umestno bi bilo, ko bi se v tem oziru kaj ukrenilo, in se odstranili elementi, ki hodijo spat ali pa se gret v porotno dvorano. — Pri drugi včerajšnji obravnavi, ki se je pričela po 8. uri, bil je zatožen 34 letni Anton Madera, rojen v Trstu, pristojen pa v Studenec, kamor je izvestno prišel kot najdenec. Kaznovan bil je zaradi tatvine že 8 krat, zadnjič na 6 let teške ječe. V decembru l. l. bil je izpuščen in takoj začel zopet krasti. Dne 15. decembra ukrad je natakarici Tereziji Lukman v Druškovičevi gostilni na Dunajski cesti tri svilnate rute, šest desetakov in neko fotografijo, vse iz zaprtega kovčeka v prvem nadstropji. Dne 23. decembra ukrad trgovki Neži Braun na Starem trgu iz zaprtih zabojev 30 parov črevljev in copat, vse v vrednosti 69 gld. Isti dan ulomil je v Fr. Rozmana gostilno, in ukrad staro sivo suknjo, nekaj smodk in ruto. Zatoženec vse taji in se izgovarja, da mu je vse pri njem najdene stvari izročil neznan Madjar, naj jih proda. Zaslisane priče vsa fakta potrde, porotniki proglasili so ga krivim, in soliše obsodilo ga je na sedem let teške ječe, poostrene s postom.

— (Poštne nakaznice na neznane adresate) Da se prepreči izplačevanje ponarejenih, v poštni promet utihotapljenih nakaznic, dobili so c. kr. poštni uradi nalog, da ne izplačajo nakaznic, adresovanih poste restante ali na neznane osebe v hotelih prej, da se prepričajo, da je dotični znesek zares bil vplačan na dotičnem oddajalnem poštne uradu. Če bi se adresat oglasil prej, nego je došel odgovor na tako vprašanje, ima se o tem obvestiti. Stranke se opozarjajo torej na zamude, katere so v tacihi slučajih neizogibne.

— (Hygijski pouk v semeniščih.) Najvišji zdravstveni svet naprosil je vrhovne cerkvene oblasti, naj bi delale na to, da se uvele hygijski pouk v teoloških učiliščih, ker imajo duhovniki po deželi mnogokrat priliko, da pri nesrečah lahko podele prvo zdravniško pomoč.

— (Hrvatski prevod dela „Avstro-ogerska opisana in orisana.“) Kakor naznanjajo hrvatski listi, dobila je tiskarna g. Granitza v Zagrebu dovoljenje, da izda omenjeno delo v hrvatskem prevodu. V redakcijo zvezka „O Hrvatski“ stopil je na mesto umrlega Miškotovića g. Rorauer.

— (Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) ima v ponedeljek, dne 9. sušca svoje zadnje zborovanje v tem tečaju z nastopnim uspehom: 1. Čitanje zapisnika, 2. Predavanje g. cand. prof. Fr. Gestrina. 3. Slučajnosti. Lokal: hotel „zum gold. Ross“. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Operna arena v Zagrebu.) Za jubilarno razstavo, ki bode to leto v Zagrebu, zgraditi se hoče posebna operna arena iz impregniranega proti ognju varnega gradiva. Prostora bode v njej za 2000 ljudij. Notranja dekoracija bode prav ukusna. Model razstavil se bode te dni.

— (Nove telefonske zveze.) Naznanili smo že nedavno, da se dela druga telefonska zveza mej Dunajem in Prago. Pristaviti nam je, da se bode še to leto izvršila telefonska zveza mej Dunajem in Trstom. Namerava se pa tudi telefonsko zvezati Dunaj z Berlinom, za katero zvezo pa je treba premagati nekatere težave.

— (Legar v Pulji) je, kakor se uradno poroča, v preteklem meseci ponehal precej v vojaških, kakor tudi v civilnih krogih in se je nadejati, da bode v kratkem prenehal popolnoma.

— (O delovanju kraške pogodbovalne komisije.) Iz poročila, katero je podala ta komisija ministerstvu o delavnosti v preteklem letu, povzamemo, da je razstavila na Dunaju v rotundi načrt ozemlja Tržaškega mesta z grafičnim razkazom dosedanjih pogodbovalnih del, fotografske podobe nekaterih pogozdenih krajev, uzorce kamenja in zemlje. Dalje se je nasadil s kraškega kamenja in rudeče kraške zemlje narejeni griček s črnim borovcem, ter tako podala v malem pristna podoba, kako se pogozduje. Za to razstavo dobila je komisija častno diplomu in najvišje priznanje. Tudi Tržaški mestni zastop se je izrekel jako laskavo o tej razstavi. Stroški razstave znašali so 379.75 gld. Do konca l. 1890 upisala je komisija v ozemlju Tržaškega mesta 644 hektarov gole in 394 deloma pogozdene zemlje v pogodbovalni kataster, in je na prvih nasadila 2,675.000 sadik in porabila 1430 klgr.

semena, za oboje pa izdala 24.938 gld. 61 kr. Za subo zavarovalno zidovje v dolžini 16.413 metrov izdalo se je 4819 gld. 37 kr.

— (Potres v Zagrebu.) Včeraj zjutraj proti 1/2 6 uri čutila sta se v Zagrebu hitro zapored dva kratka, po jedno sekundo trajajoča, precej huda potresna sunka, katera je spremljala živahno podzemsko bobneje. Škode nista napravila nobene.

— („Gornjesavinjska posojilnica v Mozirji“) objavlja računski sklep za šestnajsto upravno leto (1890). Delovanje bilo je jako uspešno. Prometa je bilo v letu preteklem 313.904 gld. 19 kr., udov imela je 939, ki imajo v deležih uplačanih 5.944 gld. Hranilne uloge narasle so z obrestmi na 220.874 gld. 02 kr., izposojenih pa je 236.866 gld. Posojilnica ima 10.000 gld. v hranilnicah naloženih, splošni rezervni fond iznaša 1345 gld. 98 kr., specijalni 2673 gld. 55 kr., dobička pa je bilo 1753 gld. 18 kr. Gornjesavinjska posojilnica, katero vodijo gg. Marko J. Lipold, Ant. Goričar, J. Tribuč, Ant. Jeraj in Joža Goričar razdelila je od čistega dobička sledeče vsote: 1.) Podpora dijaku medicine Makso Konečnik 200 gld. 2.) Požarnemu oddelku „Savinjskega Sokola“ 150 gld. 3.) Prosto-voljni požarni brambi v Rečici 100 gld. 4.) Za uboge šolarje v Mozirji, Gorici, Nazaret in Rečici 100 gld. 5. Dar dijaški kuhinji v Celji 25 gld.

— (Razpis službe.) Pri občini Marija Gradec pri Laškem se odda služba obč. tajnika z letno plačo 300 gld. in prostim stanovanjem. S to službo je združeno tudi poskrbljevanje pisarije pri dveh obrtnih zadrugah z letno plačo 120 gld. Prošnje naj se uložijo do 15. marca t. l. pri omenjenem obč. uradu. Znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi se terjaja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gorica 6. marca. V mestni skupini Gorica-Kormin zopet izvoljen grof Fran Coronini.

Bukurešt 6. marca. Zbornica razpuščena. Nove volitve bodo najbrže čez mesec dnij.

Dunaj 7. marca. Miklošič v noči vsled kapí umrl.

Dunaj 7. marca. Iz raznih krajev Češke in Moravske prihajajo vesti o povodnjih. Praga še ni v nevarnosti, dasi voda že izstopa.

Atene 7. marca. Zbornica vspregela zakon, po katerem prevzame kraljevič v odsotnosti kraljevi regentstvo.

Razne vesti.

* (Ruski car) prepotoval bode letos azijske svoje zemlje, posebno novejšje provincije Khiwo, Bokharo in Mero. Angležem gotovo ne bode po volji, ako se na „potu v Indijo“ utrdi ugled ruskega carja.

* (Razstava v Moskvi.) Kakor znano, priredili bodo Francozi v kratkem v Moskvi veliko razstavo svojih proizvodov in tudi proizvodov svojih kolonij, alžirske in tuniske. Ob tej priliki izvrši se bode tudi dogovor o direktni železniški zvezi mej Moskvo in Parizom. Vrh tega pride tedaj v Rusijo štiri francoskih ekspedicij, katerim bode nalogi upoznati se s trgovskimi in ekonomskimi razmeram v Rusih. Brez dvojbe bode te ekspedicije, kako sploh cela razstava obema narodoma v veliko hasen.

* (Koliko je Pariz vreden?) Po poročilih francoskih statistikov je v Parizu 81.201 hiš za stanovanje, 885 tovarov in 19.017 poslopij, v katerih so tovarne, a tudi ljudje v stanovanji. Vkupe je torej 100.000 zgradb, ki vredijo 11 tisoč milijonov frankov.

* (Znanega advokata dr. Markt-breiterja,) kateri je lansko leto pobegnil z Dunaja v Ameriko, kar je napravilo silni hrup, zaprli so te dni v St. Louisu. To pa se ni zgodilo zaradi kaznivih dejanj, katere je zakrivil na Dunaji, tudi ga ne bodo izročili Avstriji. Zaprli so ga samo zaradi tega, ker je kot agent neke menjalnice prodajal tuje srečke na obroke, kar je po ameriških zakonih prepovedano.

* (Banka v Monte Karlu — suha.) Iz Monte Karla poročajo novine, da je neki Anglež v igri dobil 175.000 frankov, katerih mu bankirji niso mogli niti koj odšteti ter so jih šli še le iskat. Da-li na posodo, se ne ve.

* (Nezgoda na železnici.) V četrtek ponoči proti 1/2 11 uri skočil je na državni železnici mej postajama Weissenbach-St. Gallen in Grossreifling osební vlak iz tiru. Stroj in tender padla sta v Anžo, ki teče tikoma ob železnici. Sreča je, da ta ponočna nezgoda ni imela žalostnejih nasledkov. Strojevodja, dva sprevoznika in jeden povovalec so lahko ranjeni, kurilec se pogreša. Uzrok je, da se je baš pred dohodom vlaka odtrgal

kos skale in padel na tir. Strojvodja rešil se je s plavanjem, kurilec je bržkone utonil.

(Čuden samomor.) V Erfurtu na Nemškem služila je dekla, ki se je iz neznanih razlogov naveličala živeti ter sklenila, narediti konec svojemu življenju in sicer na neobičajen način. Zaprla se je v svoj kovčeg in našli so jo vso sestradano in skoro mrtvo.

(Nagrobni kamen zmečkal) je dve 11letni deklici, ki sta se igrali na pokopališču v Peilsteinu na gorenjem Avstrijskem. Vsled južnega vremena prevrgel se je težek nagrobni kamen, ter pokopal obe deklici pod seboj. Jedna bila je takoj mrtva, zmečkal jo je glavo, drugej pa je zlomljena noga.

(Živega otroka pokopala) je brezsrčna mati, Terezija Povšek v Tavki na Ogerskem, in sicer zagrebala je telo, glavo pa pustila prosto. Otrok živel je tako 3 dni, a mati hodila je gledat, da li še ni umrl!

(Samomor) V Krakovem zavdal se je mlad farmacevt, Izidor Jurkiewicz. Našli so ga v hotelu kjer je bil prenočil, ležečega v balnej obliki v postelji, a iz pisma, ki ga je zapustil, razvidno je, da je umrl kot žrtva amerišanskega dvoboja.

(Nos izgubil) je v Berolino šestnajleten dečko. V nagajivosti svoji dražil je konje, uprežene v omnibus. Konj udaril je dečka z zadnjo nogo tako, da mu je nos popolnoma odbil.

(Pošto oplenili) so minoli teden nazaj lopovi mej Vinkovcem in Rakovcem v Slavoniji, poštnega kočijaža pa ubili. Preiskava se je takoj začela na licu mesta, ob uspehu se pa ne vé še nič.

(Nove patentovane oplazne preveze za konje.) Dobro poznana tvrdka Fran J. Kwizda, c. in. kr. dvorni založnik v Korneuburgu, izdeluje oplazne preveze po novem patentovanem načinu Friedl-Mülerjevem, kateremu oplazne preveze starega kroja niso podobne v ničemer. Glavno svojstvo patentovanih teh oplaznih prevez je nova oblika, ki se oklene konjske noge naravnih oblik ter jih varje popolnoma in vsestransko. Vsled te oblike ne zmaknejo se mu nove oplazne preveze nikdar, naj se vede in kreče konj kakor hoče. Tega do zdaj ni bilo, niti pri najboljših prevezah iz usnja itd. Nove oplazne preveze narejene so iz proževine ter zbog tega ne izpremené svoje oblike pri vsakem vremenu, dočim je postalo usnje trdo, gunj pa mehak. Z notranje strani obšite so te preveze s tkanko ter prevrtane, da ne ovirajo svobodnega kretanja. Pod tako prevezo se konj nikdar ne poti, in noga mu ne oteče, da ostane preveza tudi več dni pripeta. Naravna oblika teh prevez ne kazi niti najlepše zaprge. Konji, ki so se oplazili, rabijo se lahko neprenehoma, ako se jim pripne takšna preveza ker se rana pod proževino bitro zaceli. Celo oteklina se zgube pod tako prevezo, makar konj tudi ves čas dela. Izborna svojstva teh oplaznih prevez pripoznavajo tudi zvedenci ter so se o njih jako pohvalno izrazili. Izmej zvedencev navedeni naj bodo le nekateri: Dunajski tramway, zadruga Dunajskih fijakerjev, Dunajsko društvo omnibusov, zadruga voznikov jednopreznikov, c. kr. pošta, razsodništvo kmetijske razstave na Dunaji. Nove patentovane oplazne preveze izdelujejo se v treh veličinah, in sicer za desne in za leve noge posebe. Veličina I. je primerna, ako meri bincelj 20—22 cm. (meriti je treba na spodnjem konci goléna, kjer se bincelj začneja). Cena 2 gld. 50 kr. Veličina II. primerna je za bincelj ki meri 22—24 cm, ter velja 2 gld. 70 kr. a za bincelj, ki meri 24—27 cm, treba III. veličino, ki velja 2 gld. 90 kr.

Piccoli-jeva esenca za želodec

je želodec krepčujoče, razmehčujoče, zlato žilo (hemoroide) in gliste odpravljajoče zdravilno sredstvo. Steklenica 10 kr. 2 (80-9)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Slavna „Kmetška posojilnica na Vrhniki“ je po sklepu obnega zbora izvolila podariti mej drugim tudi tukajšnji šoli za različne potrebe, oziroma učne pripomočke revnim učencem 20 gld. Za ta velikodušni dar izrekata v imenu uboge šolske mladine najtoplejšo zahvalo

Fr. Papler, Jos. Verbič,
šolski vodja. kraj. šol. sveta predsednik.
V Borovnici, dne 6. marca 1891.

Tuji:

6. marca.

Pri Matič: Graf Hohenwart, Singer, Leopolder, Herzl z Dunaja. — Pl. Santa z Gorenjskega. — Steinharter iz Monakovega. — Urbančič iz Polhovca gradca. — Vitez Langer iz Rudolfovega. — Grof Marghery iz Otočca. — Baron Apfaltern iz Gradca. — Dr. Globočnik iz Kranja. — Leibzeltern s soprogo Petzi, Sattler iz Gradca.

Pri Stonu: Knez Auerperg, Morgenstern z Dunaja. — Benović iz Siska. — Sušnik iz Škofje Loke. — Kraigher iz Postojne. — Vidič iz Herpelj. — Dr. Maurer iz Notranjskega. — Weiss z Reke. — Deutsch, Berner iz Gradca.

Pri bavarskem dvoru: Lubič? König iz Kernovega. — Lohisser iz Kočevja.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

6. marca: Franc Štrekelj, delavec. 26 let, za jetiko. — Anton Anžur, gostač, 86 let, za oslabljenjem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
6. marca	7. zjutraj.	743.1 mm.	—3.0° C	sl. svz.	jasno	
	2. popol.	741.0 mm.	8.° C	sl. jzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	741.5 mm.	3.2° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura 3.0°, za 0.5° nad normalom.

Dunajska borza

dne 7. marca t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	92. —	—	92.05
Srebrna renta	91.95	—	92. —
Zlata renta	110.25	—	110.10
5% marcna renta	102. —	—	101.95
Akcije narodne banke	983. —	—	984. —
Kreditne akcije	307.75	—	308. —
London	114.70	—	114.80
Srebro	—	—	—
Napol.	9.08	—	9.11
C. kr. cekini	5.41	—	5.41
Nemške marke	56.25	—	56.35

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GISSHÜBLER KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre- (53) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Dobro hrano

opodne in zvečer daje poštenim gospodom žensamica. — Več izvedeti je na Sv. Petra cesti št. 4, I. nadstropje. (181—1)

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Blódné duše.

Roman. Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 523 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Oci in sinovi.

Roman. Ruski spisal J. S. Turgenjev. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Undina.

Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilénski brodník.

Spisal Emile Souvestre, prevel Muhoder. — Ml. 8°, 82 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal Ludvík Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 95 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Ukrajinske dume.

Češki spisal E. Jelínek. Poslovenil Poděvidovský. Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

N o v.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mdivorh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata po znižani ceni še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z

Razne pripovedke.

Najgrozovitejša muka peklena. Spisal Catulle Mendès; prevel Vinko.

Ulomci. Spisal Sevnčan.

Silvestrov otrociček. Kalifornska povest. Spisal Bret Harte; poslovenil Vinko.

Uničeno življenje. Češki spisal Stroupežnický; preložil Vinko. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Ivan Zbogor.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

grodjem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novela, spisal J. Ogrinc. Velja . . . 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Lepo znano posestvo „pri Krači“

v Dovskem. (180)

Četrť ure od železniške postaje Laze (Laas) oddaljeno z lepo, eno nadstropje visoko hišo v kateri je prodajalnica in gostilniški prostori, z lepim cvetličnim, sadnim in vrtom za sočivje, s hlevi (štalami) skladiščem (magacinom), njivami, travniki in logom, se odda za več let v najem, oziroma se tudi prodaja. Natančneje se izve pri g. J. Perdan-u, trgovcu na Cesarja Jožefa trgu v Ljubljani.

Čast mi je naznanjati, da sem splošno pohvaljeno sliko prvega slovenskega pesnika in preporoditelja

Valentina Vodnika

izgotovil i v manjem formatu, namreč 55 cm široko, 68 cm visoko. Ta slika (oleografija) stoji v 10 cm širokem, krasnem, pozlačenem ali črnem okviru gld. 13.50 proti gotovemu plačilu.

Da omogočim vsakemu nakup slike tega narodnega velikana, in ker mi je do tega, da se ta slika najde povsod, kjer se slovenski čuti, dajem jo tudi na mesečne obroke po 1 gld. za 15 gld. loco Zagreb, brez zaboja.

Nadalje priporočam oleografije: „Ranjeni Crnogorci“, „Hercegovsko roblje“, „Hrvatski sabor god. 1848“, „Krunisanje kralja Zvonimira“, „Died i unuk“, „Josip Juraj Strossmayer“.

Z odličnim spoštovanjem

S. Kočonda

založnik v Zagrebu.

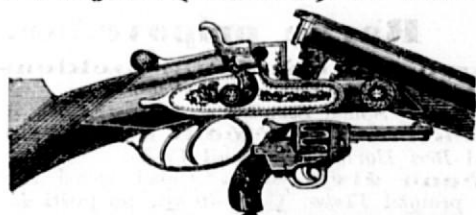
(150—5)

Zobozdravnik Schweiger
stanuje hotel „Stadt Wien“
(pri Maliči)
št. 23 in 24 — II. nadstropje.
Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne,
od 2. do 5. ure popoldne
Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1. ure.
Najnovejša iznajdba v zobozdravništvu. — Najboljši
plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela
se jamči. (120—3)

Stamnike
prevzame
za pranje in modernizovanje
po najnovijih oblikah,
zagotavljajoč skrbno in točno postrežbo.
Karolina Brilli
(149—4) na Dunajski cesti št. 29.

Smrečni sadež.
Smrečni sadež, vzgojen na Krasu, prodaja
in sicer:
2 leti stare sadike po gld. 1.50 za tisoč in
3 leta 2.—
brez vsakih drugih stroškov, franco postaja
Postojina (182—1)
oskrbnitvo posestev Josipa Dekleve
v Postojini na Notranjskem.

JANEZ OGRIS
puškar
v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revol-
verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
skušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z
znamko tega zavoda. (175—1)
Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške
popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (33—15)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravi plombo-
vanja in vse zobne operacije. — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Piccolijeva esenca za želodec,
prirejena po lekarju PICCOLI-ju
v Ljubljani, je želodec krep-
čujoče, telesno zaprtje in gliste
odstranjuje sredstvo; rabi se tudi
uspešno proti zlatej žili (hemoro-
idam) ter urejuje s svojim razmeh-
čujočim učinkom prebavljenje in
sploh delovanje želodca. Stek-
lenica 10 kr. — Esenco za želodec
pošilja izdelovatelj v zabojčkih po 12
in več steklenic. Zabojček po 12
stekl. velja gld. 1.36, z 55 stekl.
(zabojček 5 Kg.) velja gld. 5.26.
Poštne troške plačajo naročniki.
(712—21)

P. n. slavnemu občinstvu s tem naznanjam,
da sem svojo (157—2)
krojačnico
preselil na
Sv. Petra cesto hiš. št. 2
(v hišo lekarnarja g. V. Mayerja)
in se zahvaljujem za dosedaj mi skazano zaupanje,
ter se toplo priporočam za nadaljne naročbe, za-
gotavljaje solidno in ceno postrežbo, znamuje se
z odličnim spoštovanjem
Franc Kraigher
krojač oblek za gospode.

Ravnokar je izšlo:
Kako je izgledal gozd. Povest. Spisal H. Hopfen, pre-
ložil Ant. Funtek. Cena 20 kr., po pošti 22 kr.
Dalje priporočam:
Krek — Einführung in die slavische Literatur-
geschichte, kompl. vez. gld. 13.20.
Klencke Dr. — Haus-Lexikon der Gesundheits-
lehre für Leib und Seele, 2 zvezka, vez. gld. 9.90.
Klencke Dr. — Diätetische Kosmetik oder ra-
tionelle Schönheits- und Gesundheitspflege,
1 zvezek, vez. gld. 4.50.
Weber — Das Weib als Gattin und Mutter,
1 zvezek, vez. gld. 2.80.
Knigge — Umgang mit Menschen, broš. 30 kr., po
pošti 36 kr., elegantno vezano gld. 1.—
Ehardt — Der gute Ton in allen Lebenslagen,
broš. gld. 4.80, elegant. vezano gld. 6.—
Naročbe na dela in časopise v vseh jezikih
se točno in po ceni rešijo.

Papirno, pisno in risalno pripravo
ima jako priporočljivo. Dobre baže blago, najtočneje cene
in takojšnja naročba blaga.
Vse in galanterijska dela izvrše se v moji
knjigoveznici
elegantno, trajno in po ceni.
Velika zaloga molitvenikov.
J. GIONTINI
knjigarna in trgovina s papirjem
(140—3) v Ljubljani.

Nepresegljivo za zobe
je
I. salicilna ustna voda
aromatična, upliva okrepčevaloče,
zabranjuje gnjilobo zob ter odstra-
njuje iz ust neprijetni duh. — Jedna
velika steklenica 50 kr.
II. salicilni ustni prašek
splošno priljubljen, upliva jako
okrepčevaloče, ohranjuje zobe svetlo-
bele, 30 kr.
Navedeni sredstvi, o katerih je
došlo mnogo zahvalnih pisem, ima
vedno sveži v zalogi ter vsak dan
po pošti pošilja
lekarna
Ubal pl. Trnkóczy
diplomovani posestnik lekarnar in
kemik poleg rotovža v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Kwizdov
korneuburški redilni prašek
za konje, govejo živino, ovce.
Ta prašek rabi se v vseh večjih hlevih z najboljšim
uspehom že skoraj štirideset let, osobito kadar
živina ne žre ali kadar slabo prebava. Prašek zboljša
in množi mleko ter krepi izdatno odporno silo živali
proti kužninam.
Cena za 1/4 zavitek 70 kr., 1/2 zavitka 35 kr.
Pristno blago ima zgoreno znamko ter se dobi v vseh
lekarnah in specerijskih trgovinah avstrijskih in ogrskih.
Po pošti razpošilja se vsaki dan z glavne zaloge:
Fran J. Kwizda
c. in kr. avstrij. in kr. rumunski založnik, okrajni
lekar v Korneuburgu pri Dunaji. (164)

Mišni uzorci zasebnim naročnikom zastoj in franko.
Uzorčne knjige za krojače, kakeršnih še ni bilo, ne-
frankovane in le proti uložbi gld. 20, kateri se odra-
čunajo, kadar se blago naroči.
Blago za obleke.
Periven in dosking za visoko duhovščino.
Predpisano blago za uniforme c. kr. uradnikov, tudi
za veterane, gasilce, telovadce, liveje.
Sukna za bilard in igralne mize, loden tudi nepre-
močljiv za lovske suknje, blago, ki se sme prati.
Popotni plédi gld. 4—14 itd.
Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto vol-
neno sukno in ne cenih cunj, ki se ponujajo od vseh
stranij in so komaj krojačevega plačila vredne, obrne
naj se na trdiko

Jan. Stikarofsky v Brnu.
Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski.
Razume se, da ostaje mnogo ostankov v moji zalogi, v
kateri je vedno za 1/2 milijona gld. avst. velj. blaga,
in pri moji svetovni trgovini: vsak pameten človek
pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in
odrezkov uzorci ne razpošiljajo, ker bi pri več sto
naročbah za uzorce nazadnje ničesa ne ostalo, in je
torej sleparija, če nekatere trgovine s suknom vzlic
temu inserirajo uzorce od ostankov in odrezkov in
so v takem slučaju uzorci le od kosov in ne pa od
ostankov, nakana takega postopanja je očitna.
Ostanki, ki ne ugaajo, se zamenjajo ali se pa denar vrne. Barva,
dolgotrajnost, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.
Razpošilja se le proti povzetju, nad gld. 10.—
(93—4) franko.
Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijanščini in
francoščini.

Pozornosti vreden stranski dohodek
ki se vedno večja in več let traja, morejo dobiti spretni
in zanesljivi osebe, ki pridejo mnogo z občinstvom
v dotiko. Neomadeževana preteklost je pogoj. Do-
služeni žandarji in podčastniki imajo prednost. — Vpraša-
nja pod „G. S. 1891“ Gradec poste restante. (84—5)

Alojzij Korsika
Glavna prodajalnica: Tržaška cesta 10
polog c. kr. glavne to-
bačne tovarne.
Odklikovana
umetna in trgov-
ska vrtnarija
v Ljubljani.
Podružnica:
Selenburgove ulice 6
vis-à-vis c. kr. pošt. in
telegraf. uradu.

Podpisane se ponižno priporočam častitemu p. n. ob-
činstvu za izdelovanje svežih šopkov in venoov za
grobo in mrlje, s trakevi mnogovrstnih barv in za
ter z napisi. Ima pa tudi veliko zalogo suhih venoov
od najcenejših do najfinjših. Posebno opozarja na svojo
veliko zalogo vrtnih in poljskih semen, največ doma
pridelanih, ali pridobljenih iz tujih krajev, da jim naše
podnebje ugaja. Omeniti mora, da mora vsak trgovec s
semeni vedeti, od kod da je seme, ker sicer ne more jam-
čiti, če je za naše kraje. Pariška in francoska semena sploh
neso za naše kraje. Podpisane more jamčiti, da so se-
mena njegova pristna in kaljiva.
Podpisane prevzema tudi kinčanje grobov in
sploh vsa dela, spadajoča v stroko njegovo, ter jih izvr-
šuje hitro, fino in po najnižji ceni. Pri njem dobivajo
se tudi raznovrstne rastline in ovetlice v loncih.
Za obilno naročevanje priporočam se
z odličnim spoštovanjem

(143—10) **Alojzij Korsika.**

Dorsch-evo
olje iz kitovih jeter
DORSCH
najčistejše, najsvežejše in najuplaviteljše
vrste medicinsko olje iz kitovih jeter.
Staropreverjeno sredstvo proti kašlju,
zlasti pri pljučnih boleznih, škrofeljnih itd.
Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr.
Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih
jeter v trioglatih steklenicah 1 gld. (793—36)
Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“
Ludovika Grečel-na
v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

V AMERIKO.
VOŽNJI LISTKI
(135—3) pri
nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7^a **DUNAJ.**
Prospekti in pojasnila točno in zastoj.
Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Dr. Rose životni balsam
je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-
šujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztop-
ljajoče
domače sredstvo. (131—2)
Velika steklenica 1 gld., mala
50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja
tu dodana, zakonito varovana
varstvena znamka.
Zaloga skoro v vseh lekarnah
Avstro-Ogrske.
Tam se tudi dobi:
Praško universalno domače mazilo
To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.
V skatljicah po 35 kr. in
25 kr. Po pošti 6 kr. več.
Na vseh delih zavojnine
je moja tu dodana zako-
nito varstvena znamka.
Glavna zaloga
B. FRAGNER, Praga,
št. 203—204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“
Poštna razpošiljatev vsak dan.

Razglas.

V zmislu §. 15. obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta 1887. l., št. 22 dež. zak.) se javno naznanja, da so

imeniki volilcev

za letošnjo dopolnilno volitev občinskega sveta sestavljeni in da se smejo od danes naprej 14 dni tukaj pregledovati in zoper nje ulagati ugovori.

O pravočasno uloženih ugovorih razsojal bode občinski svet.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 6. marca 1891.

Št. 3869.

(169—3)

Razglas.**V ponedeljek dne 9. t. m. dopoldne ob 9. uri se bodo
kostanjeva drevesa**

v onem delu Lattermanovega drevoreda, ki prične pri koroški državni cesti in služi kot vozna cesta do rondo-a, dalje ona ob zidu vojaške oskrbovalnice na Frana Josipa cesti, — pod pogojem, da se takoj posekajo in s koreninami vred odstranijo, na lici mesta za gotovo plačilo prodala potom očitne dražbe.

Mestna občina Ljubljanska

dne 2. marca 1891.

Št. 3176.

(156—2)

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu Ljubljanskem izpraznjena je

služba mestnega zdravnika

s plačo letnih 800 gld. in s pravico do dveh v mirovino uštevni 10% petletnic.

Prošnje, katerim je priložiti diplomu doktorja vsega zdravilstva in pa dokazila o starosti, o zdravju in o znanji slovenskega in nemškega jezika, uložiti je

do 28. dne marca letos

pri podpisnem magistratu.

Prosilcem, ki so v javnih službah, uložiti je prošnje potom predstojnih oblastev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 26. februarja 1891.

Župan: Grasselli l. r.

J. N. Potočnik

Kongresni trg št. 17

usoja si uljudno naznanjati, da je otvoril na tukajšnjem trgu

moškokrojaško podjetje

in se priporoča za mnogobrojna prijazna naročila, opirajoč se na dosedanje večletno delovanje, posebno pa še gospodom c. kr. državnim uradnikom za izdelavo uniform.

(134—3)

Nizke cene pri najboljšem delu.

Št. 2310.

(162—3)

Mesnica v najem!

Za 1. maja rok tekočega leta oddati je v hranišči gasilnega orodja v šolskem drevoredu jedno na oglu proti Ljubljani ležečo mesnico v najem.

Ustne ali pismene ponudbe vsprejema podpisani mestni magistrat v na vadnih uradnih urah do uštetega 20. marca t. l.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 25. februarja 1891.

Graščina Hruškovrh prodaja

pristavo

ležečo v občini Vidovina, v okraji Jaska na Hrvatskem, blizu Dolenjskega, ne daleč od Metlike, obsežajočo:

25 oralov	1498	° njiv,
1 oral	393	° vrtov,
4 orale	652	° travnikov,
2 oralov	896	° pašnikov,
32 oralov	374	° gozdov,
	253	° dvorišča,

Vkupe 66 oralov 866°.

s hišo in gospodarskimi poslopji

vse vkupe za ceno 9000 goldinarjev.

Pojasnila daje gospod Jurij Burgstaller, P. Krašič pri Jaski.

(166—3)

Razglas.

Mestni magistrat Ljubljanski naznanja stavodolžnim mladeničem:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano vršil se bode letos dné 13. aprila v mestni dvorani ter se bode pričel ob 8. uri dopoldne.

2. Stavljenici, odnosno tudi njihovi moški svojci, ki bodo k naboru klicani, imajo priti o pravem času in snažni na nabirališče ter imajo o pravem času prinesiti potrebne dokaze, če se oglašajo za ugodnost:

- a) kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31. voj. zak.);
- b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32. voj. zak.);
- c) kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33. voj. zak.);
- d) iz rodovinskih razmer (§ 34. voj. zak.);
- e) jednoletne prezentne službe (§§ 25.—29. voj. zak.).

3. Stavljenici, kateri želé ugodnost po §§. 31. do 34. vojnega zakona in imajo tudi pravico do ugodnosti jednoletne prezentne službe, morejo, ako bi se jim odbila prošnja za kako prvič omenjenih ugodnostij, pognati se za ugodnost jednoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

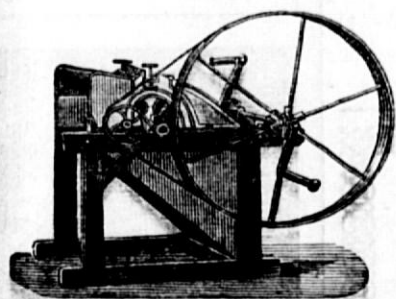
4. Kdor bi zanemarljavo dolžnost, kakor tudi sploh iz vojnega zakona izvirajoče mu dolžnosti, bi se ne mogel izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas ali vojni zakon.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

14. dan februarja 1891.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnice za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, vlačilnice, lokomobili, trijeri, čistilnice za žito, robkalnice za koruzo, rezilnice za

krmo, mlinci za phanje, rezilniki za repo, mečkalnice za sadje, stiskalnice za sadje, mečkalnice za grozdje, vinske stiskalnice, oljne stiskalnice, peronospori aparati, stroji za lupljenje sadja, aparati za sušenje sadja in sočivja, vinske sesalnice, kletni predmeti, sesalnice za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, živinske tehtnice, mlečni separatorji, sodne nategače, stroji za vrtnanje, avtomatično uplivače stiskalnice za sladko krmo, stroji za pranje, treslice za predivo i. t. d. i. t. d.

Vse izvrstno izdelano, po najnižjih tovarniških cenah.

! Jamstvo, ugodni plačilni pogoji, čas za poskušnjo!

Tovarna za kmetijske in vinske stroje

II., Praterstrasse 78. **IG. HELLER, Dunaj II., Praterstrasse 78.**

Bogato ilustrovani, 144 strani močni ceniki v nemščini, italijansko in slovaščini zastoj in franko.

(124—2)

Solidna zastopstva se povsod osnujejo.

Največja razpošiljalnica blaga v Brnu**Filip Ticho,**

(99—4)

Zelny trh 21. **BRNO** Radnička ulice 17.

Ostanek

Razpošilja proti povzetju ali predplačilu:
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, dobre baže samo gld. 5.—.
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, boljše baže samo gld. 8.—.
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, najfinije baže samo gld. 10-15.
Brnskega sukna, črne barve, metrov 3-10, zadostno za salonsko obleko, jako trajno samo gld. 9.—.
Metra 2, za ogrtač, v najfinijih barvah in blagih vrstah, samo gld. 6.—.
Grebenačo blago za pranje (da se sme prati, se jamči), v najnovijih narisih in barvah, metrov 6-10, za celo moško obleko samo gld. 3.—.
Ostanek platnena blaga, sukančeve blago, ki se sme prati in v čudovitih vzorcih metrov 6-10, za celo moško obleko samo gld. 4.—.
Ogrinjalo iz sukanca, 9 četrtin dolgo, gld. 1-20; čista volna 10 četrtin dolgo gld. 4.—; popolnoma črna s svilnenimi rokami (kašmirska robec za zalovanje) gld. 4-50.

**Blago
za ženske obleke**

v vseh načinih tkanja, izvršbah in barvah, najnovejše in najeleganterje za pomladansko in poletno sezono 1891/92.

**Za celo obleko,
dvojno široko,**

v dobri baži 10 m gld. 3-50
v boljši baži 10 m " 6—
v finejši baži 10 m " 8—
v najfinijši baži, čista volna 10 m " 9—
v velefini baži, čista volna 10 m " 13—
francosko blago.

Črni kašmir,

saksonski izdelek, gladek, progast ali rožast:

1 obleka 10 m, gladek gld. 4-50.
1 obleka 10 m, progast gld. 5-50 do najfin. vrste.

Angleški sefiri (platno), najfinije in najpraktičnejše za domače in cestne obleke.

Novo!

1 cela obleka v Ia. baži 10 m gld. 5-50.
1 cela obleka v IIa. baži 10 m gld. 4—.

**Francosko blago,
(satini),**

ki se sme prati, za kar se jamči.

Za celo obleko,

10 metrov:
v dobri baži . . . gld. 2-80
v fini baži . . . " 3-50
v najfinijši baži . . . " 4-50
v atlasasti baži . . . " 6—

Jutni zastori,

turški vzorec kompletne dolgoti prve baže gld. 3-50
druge baže gld. 2-50.

Tuniški zastori,

z zlatom pretkani, z velefinimi progami in čopi, kompletna dolgoti v vseh barvah gld. 4-50.

Garnitura,

2 posteljni pregrinjali in prt iz jute . . . gld. 3-50
iz ripsa . . . " 4-50

Manilske**posobne preproge**

jako trajne,
ostanek 10—11 m gld. 3-40.

Platneno blago

kos-30 Dunajskih vatlov.

Cena kosu:

Rumburško statvino platno, 5 četrtin široko gld. 6-50.
Rumburški oksford, pristne barve, Ia gld. 6-50.

Rumburški oksford, pristne barve IIa gld. 4-50.

Sifon, dobre baže, a gld. 4-50, 5-50, 6-50 do gld. 9—.

Domače platno, štiri četrtinke široko, gld. 4-50, 5 četrtin gld. 5-50.

Štefanijsko platno, pet četrtin široko, popolno nadomestilo za platnene tkanine gld. 9—.

Atlasasti gradl za posteljne prevlake Ia gld. 8-50, IIa gld. 5-50.

Platnene rjuhe brez šivi, komad 2 m dolg gld. 1-10.
Kanefas, Ia baže za posteljne prevlake gld. 6—.

Ženske srajce iz šifona ali močnega platna, s čipkami, 6 komadov gld. 3-50.
iz najboljših Rumburških tkanin s svičarsko vezeno 6 komadov gld. 6—.

Ilustrovani modni katalogi zastoj in franko. — Uzorci pošljejo se na zahtevanje od vsega blaga zastoj in franko.

holandski cacao-prašek

ki ima najizvrstnejši okus, je zajamčeno čist, lahko raztopljev in jako redilen. Prodajajo ga: Mihael Kastner, Peter Lassnik, M. E. Supan, H. L. Wenzel, J. Klauer, J. Perdan, Jeglič & Leskovic.

Vsprejme se več
potovalnih in stalnih zastopnikov
za zavarovanja proti telesnim nezgodam.

Ponudbe naj se izvolé pošiljati upravištvu tega lista pod šifro: „Nezgoda“.

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogovrstna semena za vrte in travnike, zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni

Peter Lassnik v Ljubljani.

P. n.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da imam v svoji lastni hiši

gostilnico

pri „Panji“ Vegove ulice šte. 10

ter točim le pristno vino in izvrstno pivo. Vsaki čas dobé se okusna gorka in mrzla jedila.

Vsprejmo se tudi p. n. gostje na kosilo in večerjo.

Za mnogobrojno obiskovanje se priporoča

Josipina Lokar.

Pisarja

s prav lepo pravilno pisavo v slovenščini in nemščini iščem. Nastop 15. t. m. V Ljubljani stanujoči in dijaki prednost.

Dr. Valentin Krisper
advokat v Ljubljani.

Spretni agenti

za zavarovanje proti toči

vsprejmejo se proti ugodnim pogojem.

Ponudbe pod „Toča“ upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Kuverte s firmo
priporoča po nizki ceni
„NARODNA TISKARNA“.

MOŽ

star 38 let, oženjen, išče službo v specializirani stroki ali kako drugo jednako opravilo za primerno plačilo. — Ponudbe pošiljajo naj se blagohotno upravištvu tega lista z znamko „Št. 1891“.

Slovinci!

Slovenke!

„BRIVEC“

nov šaljivo-podučljiv list prišel je izhajati v Trstu v tem letu, po dvakrat v mesecu. — Kdor želi zvedeti, kakó Tržaški „BRIVEC“ brije, naj se blagovoli naročiti.

Za vse leto znaša naročnina 1 gld. 80 kr., za polu leta 90 kr.

Naročnina pošilja se samo tiskarni Dolenc v Trstu, Via Carintia št. 28.

Restavracija v Ljubljanski čitalnici

oddaja se

od 1. aprila odnosno 1. maja t. l.

v najem ali pa na račun.

Pojasnila daje v imenu odbora gospod Fran Drenik.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Archiv
für Heimatskunde Krains
von **Franz Schumi**
Geschichtsforschungen, Quellen,
Urkunden und Regesten.
4 zvezki, namesto 16 gld. le gld. 3-35.

Prirodopis v podobah
živalstvo v 250 podobah
v porabo
pri nazornem nauku.
Cena 3 gld.

Poslovne knjige, kopirne
knjige, knjige beležnice, zapisne knjige, naročninske knjige, beležni bloki, knjige za perilo, skrilne knjige, potne papirne knjige.

Pisni papir:
Konceptni in kancelijski papir za odvetnike, urade, trgovce, vojaške pisarne in notarje.
Dokumentni papir.

Velika zaloga
vsega
šolskega orodja.

Vse risalne materijalije:
Risala, risalne deske, risalna ravnila, kotniki, ravnila, kockasta ravnila, prožne deščice, pritrjevalni žeblički, skledice za tuš, barve, čopiči, tuš.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Pismeni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrtinke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami.
Vizitnice.

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za krtače, toki za užigalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okviri za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etageres.